Załącznik do uchwały nr 202/24
Zarządu Metra Warszawskiego Sp. z o.o.
z dnia 23 października 2024 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W METRZE WARSZAWSKIM SP. Z O.O.

§ 1

1. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następujące definicje:

a) Małoletni – oznacza każdą osobę poniżej 18 roku życia. W kontekście niniejszego dokumentu sformułowanie to oznacza młodocianego pracownika lub praktykanta poniżej 18 roku życia lub dziecko uczestniczące w zajęciach edukacyjnych organizowanych przez Metro Warszawskie Sp. z o.o.;

b) Praktyki zawodowe – forma praktycznej nauki zawodu organizowana w Metrze Warszawskim Sp. z o.o. na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu, zawartej między dyrektorem szkoły a Metrem Warszawskim Sp. z o.o. przyjmującym uczniów na praktyczną naukę zawodu.

c) Praktyczna nauka zawodu młodocianych – forma praktycznej nauki zawodu organizowana przez Pracodawcę, który zawarł z młodocianym umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

d) Młodociany – pracownik powyżej 15 i poniżej 18 roku życia, w rozumieniu art. 190 kodeku pracy, w tym osoba poniżej 15 roku życia, zatrudniona celem praktycznej nauki zawodu, zgodnie z art. 191 § 2^1-2^3 kodeksu pracy;

e) Praktykant – osoba poniżej 18 roku życia realizująca u pracodawcy praktyczną naukę zawodu;

f) Pracownik MW – każdy pracownik Metra Warszawskiego Sp. z o.o.

g) Pracownik MW zatrudniony, skierowany lub wyznaczony do pracy z dziećmi – osoba wyznaczona lub zatrudniana przez pracodawcę do roli opiekuna praktyk, instruktora praktycznej nauki zawodu lub wykonywania działalności edukacyjnej;

h) Personel, pracownicy – ogół pracowników pracodawcy, w tym osoby niewyznaczone do pracy z dziećmi, jak też osoby wykonujące w sposób stały czynności w zakładzie pracy na innej podstawie prawnej niż umowa o pracę;

i) Działalność edukacyjna – organizowana przez Metro Warszawskie Sp. z o.o. działalność mająca na celu edukację małoletnich przybierająca formy m.in. lekcji edukacyjnych prowadzonych przez Pracowników MW lub wycieczek przedmiotowych / zawodoznawczych;

j) Pracodawca – Metro Warszawskie Sp. z o.o.;

k) Koordynator – osoba niezatrudniona w MW wskazana do kontaktu przez podmiot zewnętrzny organizujący pobyt małoletnich na terenie MW;

l) Zakład pracy – miejsce wykonywania pracy lub praktyk przez małoletniego ;

m) Kierownictwo – osoba lub funkcja kierująca działalnością operacyjną pracodawcy;

n) Krzywdzenie dziecka – każda forma naruszenia integralności psychofizycznej dziecka, w szczególności popełnienie przestępstwa na jego szkodę, stosowanie wobec niego przemocy domowej, zaniedbanie potrzeb dziecka, inna forma krzywdzenia niebędąca przestępstwem, taka jak dyskryminacja lub mobbing;

o) Dokument, standardy ochrony małoletnich – niniejszy dokument;

2. Pracodawca przyjmuje niniejszy dokument również jako jedną z form realizacji obowiązku zapewniania dzieciom opieki, pomocy, jak i odpowiednich warunków niezbędnych do ich przystosowania do właściwego wykonywania pracy, o którym mowa w art. 192 kodeksu pracy.

§ 2

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich Pracowników MW.
2. Pracownikom MW nie wolno w obecności małoletnich używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
3. Pracownicy MW zobowiązani są do:
   a) równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
   b) utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
   c) działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
4. Niedozwolone jest faworyzowanie pojedynczych osób przez Pracowników MW, wyrażane werbalnie czy niewerbalnie.
5. Stosowanie przez Pracowników MW kar cielesnych wobec małoletnich nie jest dozwolone w żadnych okolicznościach i od reguły tej nie ma wyjątków.
6. Niedozwolone jest tolerowanie przez Pracowników MW jakiegokolwiek zachowania, które może zostać odczytane jako znęcanie się lub dokuczanie, zarówno ze strony dorosłych jak i samych małoletnich.
7. Pracownicy MW zobowiązani są do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów małoletnich.
8. Pracownicy MW nie mogą rozpowszechniać wizerunków małoletnich w celach prywatnych lub związanych z działalnością MW, jeżeli opiekun prawny małoletniego nie wyraził na to zgody.
9. Kontakt Pracowników MW z małoletnimi powinien dotyczyć spraw związanych z działalnością edukacyjną lub praktyczną nauką zawodu prowadzoną w formie praktyk zawodowych lub praktycznej nauki zawodu młodocianych.
10. Zabronione jest spotykanie się z małoletnimi poza terenem MW, a także kontaktowanie się przez Pracowników MW z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych), w szczególności Pracownicy MW nie nawiązują kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza terenem MW, należy poinformować o tym przełożonego, a opiekunowie prawni małoletnich muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
11. Pracownikowi MW zabrania się:

a) nawiązywania relacji seksualnych z małoletnim;
b) składania małoletniemu propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym;
c) dotykania małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany;
d) proponowania małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek.

12. Niedozwolone są również następujące zachowania Pracowników MW wobec małoletnich:
a) wszelkie zachowania, które mają znamiona innych form przemocy psychicznej, fizycznej lub wykorzystywania seksualnego;
b) wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują lub poniżają;
c) niestosowny kontakt fizyczny z małoletnim, naruszający godność. Dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, ewentualną pomocą małoletniemu w czynnościach higienicznych, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa lub ewentualną potrzebą uspokojenia dziecka;
d) akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które angażowane jest dziecko;

13. W pracy z małoletnimi Pracownik MW powinien używać środków, języka i metod adekwatnych do wieku małoletnich. Podobnie powinien być potraktowany przekaz medialny, np. przez telefon komórkowy, Internet, wideo itp. W żadnym jednak wypadku nie wolno wykorzystywać materiałów pornograficznych lub zawierających treści obsceniczne.

§ 3

1. Pracownik MW zobowiązany jest do szacunku dla nietykalności cielesnej, intymności i prywatności małoletniego.
2. Pracownik MW zawsze winien wykazywać daleko idącą troskę o integralność i nienaruszalność cielesną każdego małoletniego.
3. Wchodzenie w jakikolwiek kontakt dotykowy z małoletnim musi iść w parze z najdalej posuniętą roztropnością i rozwagą. Obowiązuje tu ogólna zasada prymatu „braku nad nadmiarem".
4. Dopuszczalnym zachowaniem respektującym nietykalność małoletniego jest:
a) uścisk dłoni lub „danie sobie piątki";
b) dotykanie rąk, ramion czy barków w uzasadnionych przypadkach;
c) werbalne pochwalenie;
d) trzymanie się za ręce w czasie zabawy czy dla uspokojenia małoletniego w sytuacji wzburzenia emocjonalnego;
e) siadanie w pobliżu małych dzieci.
5. Zawsze właściwym jest zapytanie małoletniego o pozwolenie na rodzaj zachowania, o którym mowa w ust. 4.

§ 4

1. Niewłaściwym zachowaniem i nadużyciem wobec nietykalności małoletniego są:
a) wszelkie formy okazywania niechcianej czułości;
b) pełne i mocne uściski i objęcia, tzw. „niedźwiadki";
c) dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych;

d) klepanie w uda lub kolana;
e) łaskotanie lub „mocowanie się" w silnym objęciu;
f) obejmowanie młodocianego, stojąc za jego placami;
g) masaże;
h) całowanie, w szczególności w usta;
i) kładzenie się albo spanie obok małoletniego;
j) okazywanie czułości w miejscach wyizolowanych, np. łazienki, ubikacje, prywatne pokoje;
k) komplementowanie odnoszące się do rozwoju fizycznego.

2. Należy eliminować wszelkie gry i zabawy, w których dochodzi do opisanych w ust. 1 niewłaściwych zachowań, w szczególności, gdy używa się wyszczególnionych form dotyku.
3. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny Pracownika MW z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
   a) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni i jego opiekun wyrazi zgodę;
   b) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
   c) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w poruszaniu się po obiektach Metra Warszawskiego Sp. z o.o.

§ 5

1. Pracownicy MW, w trakcie wykonywanych obowiązków bądź powierzonych zadań, powinni zwracać uwagę na mogące wystąpić u małoletniego symptomy krzywdzenia, takie jak:
   a) widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno jest mu wyjaśnić (obrażenia są w różnej fazie gojenia, a wyjaśnienia małoletniego dotyczące obrażeń wydają się niespójne lub często je zmienia);
   b) występujące skrajne zachowania: bierność, apatyczność, wycofanie, zastraszenie, widoczne obniżenie nastroju lub agresywność, zachowanie opozycyjno-buntownicze itp.;
   c) objawy wskazujące na zażycie środków psychoaktywnych.
2. W przypadku zauważenia symptomów krzywdzenia opisanych w ust. 1 lub sytuacji, że małoletni robi sobie krzywdę (autoagresja, widoczne ślady samookaleczania) Pracownik MW przekazuje informację o zaistniałej sytuacji przełożonemu lub koordynatorowi, który zawiadamia opiekuna prawnego wskazując odpowiednie instytucje pomocowe.

§ 6

1. Pracownicy MW powinni zwracać uwagę na funkcjonowanie małoletnich w MW oraz reagować na negatywne zachowania małoletnich względem innych osób przebywających na terenie MW, tj. zachowania wykazujące cechy przemocy:
   a) werbalnej (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, wyszydzanie, poniżanie);
   b) relacyjnej (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko danej osobie);
   c) fizycznej (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie i itp.);
   d) materialnej (np. kradzież, niszczenie przedmiotów, chowanie przedmiotów);

e) elektronicznej (złośliwe SMSy lub e-maile, wpisy w serwisach społecznościowych, umieszczanie w Internecie ośmieszających innych zdjęć lub filmów).

2. Jeśli Pracownik MW podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy od innych osób przebywających na terenie MW, o której mowa w ust. 1, zobowiązany jest do:
   a) przeprowadzenia z nim rozmowy, w której wskazuje instytucje pomocowe, a także do porozmawiania z osobami przebywającymi na terenie MW, które były uczestnikami zdarzenia

   lub

   b) zawiadomienia o zaistniałej sytuacji przełożonego i koordynatora.
3. W razie powtarzających się zachowań, o których mowa w ust. 2, Pracownik MW zgłasza niepokojące incydenty do przełożonego i koordynatora, który powiadamia opiekunów prawnych prześladowanego małoletniego oraz opiekunów prawnych sprawców, jeśli są osobami małoletnimi.
4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osoby związane z MW, Pracownik MW pracujący z małoletnimi lub koordynator, który jest tego świadkiem:
   a) przeprowadza z małoletnim rozmowę w obecności psychologa działającego na zlecenie MW lub pedagoga szkolnego;
   b) przekazuje informację o zaistniałej sytuacji przełożonemu, który podejmuje działania zapewniające odseparowanie małoletniego od osoby podejrzewanej o krzywdzenie do czasu wyjaśnienia sprawy i zawiadamia opiekuna prawnego małoletniego;
   c) w uzasadnionych przypadkach, powiadamia Zarząd MW.

§ 7

1. Małoletni, który doświadczył niewłaściwego zachowania ze strony pracownika MW powinien powiadomić o tym w pierwszej kolejności przełożonego pracownika MW lub koordynatora.
2. Każdy Pracownik MW, który stwierdzi naruszenie którejkolwiek z zasad, określonych w niniejszych standardach, jest zobowiązany powiadomić o tym w pierwszej kolejności przełożonego lub koordynatora, który przy rozpatrzeniu zgłoszenia może poprosić o wsparcie psychologa działającego na zlecenie MW lub odpowiedniego rzecznika zaufania.
3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest poufne i można go dokonać pisemnie lub ustnie.
4. Każde pisemne zgłoszenie powinno, w miarę możliwości, zawierać:
   a) opis działań lub zachowań, które zdaniem zgłaszającego, stanowią niewłaściwe zachowanie;
   b) wskazanie imienia i nazwiska osoby lub osób, które zdaniem zgłaszającego, są winne niewłaściwego zachowania, jeśli jest to możliwe do określenia przez zgłaszającego;
   c) wskazanie dowodów potwierdzających, że przedstawione przez zgłaszającego działania lub zachowania miały miejsce.
5. W przypadku zgłoszenia w formie ustnej odpowiednio przełożony lub koordynator zobowiązany jest do sporządzenia notatki ze zgłoszenia zawierającej elementy, o których mowa w ust. 4.

6. Ujawnione zgłoszenia dotyczące naruszenia dobra małoletniego przechowywane są w Biurze Kadr i Szkoleń.
7. Każde spotkanie z małoletnim odbywa się po uprzednim zawiadomieniu opiekunów prawnych.
8. Po rozpoznaniu sprawy, odpowiednio przełożony lub koordynator rozstrzyga o jej zakwalifikowaniu do dalszego procedowania, w tym złożeniu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, lub odrzuceniu zgłoszonej sprawy, w ciągu 5 dni roboczych od dnia złożenia zgłoszenia przez zainteresowanego.
9. Procedowanie sprawy powinno zostać zakończone w najkrótszym możliwym terminie, nie dłuższym niż 30 dni od dnia zgłoszenia przez zainteresowanego i może zostać przedłużona, jeśli będzie to sprzyjać ustaleniu stanu faktycznego.
10. W przypadku stwierdzenia bezzasadności zgłoszenia i zakończenia sprawy, zgłaszający może złożyć skargę do Zarządu MW.

§ 9

Pracownik MW zatrudniony, skierowany lub wyznaczony do pracy z dziećmi potwierdza zapoznanie się z dokumentem standardów ochrony małoletnich podpisaniem oświadczenia według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

PREZES ZARZĄDU

Jerzy Lejk

Wzór

Załącznik nr 1

.....

Miejscowość, data

Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami ochrony małoletnich w Metrze Warszawskim Sp. z o.o." i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

Imię i nazwisko